

Bilaga 2:

Lokal modell för fördjupad samverkan för nyanländas etablering på arbetsmarknaden

Innehåll

1.	Kartläggning och analys	2
1.1	Målgruppens sammanställning och behov	2
1.2	Lokala kompetensförsörjningsbehovet.....	6
2.	Beskrivning av de lokala spåren	10
2.1	Lokalt spår vård- och omsorg.....	12
2.2	Lokalt spår service/hantverk.....	12
2.3	Lokalt spår lokalvård	13
3.	Beskrivning av hur verksamheten i samverkan ska bedrivas och organiseras	13
3.1	Processen kring individerna	15
3.2	Hälsofrämjande arbetssätt samt jämställdhet.....	16
3.3	Uppföljning.....	17
4.	Identifierade utvecklingsbehov 2018.....	17
5.	Unga nyanlända 16-24 år	17
5.1	Språkin introduktionsprogrammet	18
5.2	Identifierade utvecklingsbehov 2018.....	18

1. Kartläggning och analys

I avsnittet görs en genomgång av målgruppens sammansättning utifrån antal, kön, utbildningsbakgrund. Samt sökt eller önskat yrke. Därefter följer en genomgång av kompetensförsörjningsbehovet och slutligen finns en analys som resulterat i de förslag på spår som arbetats fram i den lokala modellen. Kartläggningen, inventeringen av och kompetensbehovet är gjord tillsammans med Arbetsförmedlingen och kommunen. En grundanalys gjord och diskuterats under arbetets gång och utifrån detta har förslag på lokala jobbspår arbetats fram.

1.1 Målgruppens sammanställning och behov

Den statistiska kartläggningen består av tillgänglig information från Arbetsförmedlingens interna system. Statistiken som finns tillgängliga i dokumentet är hämtat från november 2017.

På Arbetsförmedlingen i Vindeln var 51 personer ur målgruppen inskrivna. Av dessa är 26 stycken i etableringen och resterande är i andra insatser. Antalet nyanlända som finns i vår kommun är svårt att mäta på grund av tekniska begränsningar.

Kartläggning av målgruppens sammansättning

		Totalt	<25 år		25-50 år		>50 år	
			kvinnor	män	kvinnor	män	kvinnor	Män
Antal 8ungefärligt) i etableringen		26	2	3	11	4	3	3
varav utbildning	Eftergymnasial utbildning, kortare än två år	2			1		1	
	Eftergymnasial utbildning, två år eller längre	5+3=8	2	1	3	1	1	1
	Forskarutbildning							
	Förgymnasial utbildning 9 (10) år	3+1=4		1	2		1	
	Förgymnasial utbildning kortare än 9 år	2+4=6			2	2		2
	Gymnasial utbildning	2+2=4		1	2	1		
	Saknar formell grundläggande utbildning	1			1			
varav sökt eller önskat yrke	Branscher och yrken som förekommer i stor utsträckning		2	3	8	4		3
	Branscher och yrken som förekommer i ringa utsträckning				3		3	

		Totalt	<25 kvinnor	män	25-50 kvinnor	män	>50 kvinnor	män
Antal (ungefärligt) i JOB, UGA eller andra program efter etableringsplanen avslutats		7		1	3	1	1	1
varav utbildning	Eftergymnasial utbildning, kortare än två år							
	Eftergymnasial utbildning, två år eller längre					1		
	Forskarutbildning							
	Förgymnasial utbildning 9 (10) år							
	Förgymnasial utbildning kortare än 9 år				3		1	
	Gymnasial utbildning			1				
	Saknar formell grundläggande utbildning							1
varav sökt eller önskat yrke	Branscher och yrken som förekommer i stor utsträckning			1	3	1	1	
	Branscher och yrken som förekommer i ringa utsträckning							1

efter+ övriga efter 36 månader

Ungefärligt antal (lokalt prioriterad grupp)		13			6	5	1	1
varav utbildning	Eftergymnasial utbildning, kortare än två år							
	Eftergymnasial utbildning, två år eller längre							
	Forskarutbildning							
	Förgymnasial utbildning 9 (10) år				1	2+1		
	Förgymnasial utbildning kortare än 9 år				4	1+1	1	1
	Gymnasial utbildning							
	Saknar formell grundläggande utbildning				1	3		
varav sökt eller önskat yrke	Branscher och yrken som förekommer i stor utsträckning				6	3	1	1
	Branscher och yrken som förekommer i ringa utsträckning							

SFI

Ungefärligt antal (lokalt prioriterad grupp)		5						
varav utbildning	Eftergymnasial utbildning, kortare än två år							
	Eftergymnasial utbildning, två år eller längre				2	1		
	Forskarutbildning							
	Förgymnasial utbildning 9 (10) år				1			
	Förgymnasial utbildning kortare än 9 år				1			
	Gymnasial utbildning							
	Saknar formell grundläggande utbildning							
varav sökt eller önskat yrke	Branscher och yrken som förekommer i stor utsträckning				4	1		
	Branscher och yrken som förekommer i ringa utsträckning							

Tabellerna som visas ovan. Visar andel personer med specifik utbildningsnivå, ålderskategori samt kön. Kolumnen där sökt yrke redovisas är kopplat till vilka yrken står registrerade hos Arbetsförmedlingen. Grunden för sökt yrke hos Arbetsförmedlingen är det yrke personen kan ta idag, inte yrken som personen vill arbeta med i framtiden. Reservation för felregistrerade yrken bör beaktas.

Utifrån en arbetsmarknadspolitisk bedömning avgör Arbetsförmedlingen vilket stöd den arbetssökande behöver för att nå målet arbete.

- Den arbetsmarknadspolitiska bedömningen utgår från:
- Den arbetssökandes förutsättningar för arbete
- Arbetsmarknadens krav och behov samt
- Arbetsförmedlingens uppdrag.

Vid ny- och återinskrivning av arbetssökande används verktyget bedömning stöd för att identifiera arbetssökande som riskerar att bli långtidsarbetslösa. Det kan därefter med fördel användas när som helst under sökandeprocessen för att identifiera behov av insats. Resultatet av bedömningen vävs in i den arbetsmarknadspolitiska bedömningen.

Kartläggningen för personer inom etableringen visar att 45 personer hade upp till nio års skolgång från sitt hemland. Majoriteten av dessa är mellan 25-50 år och det är relativt jämnt mellan könen.

Efter etableringsplanen avslutats är det en lägre andel kvinnor än män som förvärvsarbetar i alla utbildningsgrupper. Skillnaden är dock större för dem med lägre utbildningsnivå. Betydligt fler män än kvinnor går vidare till arbete efter etableringsuppdraget och många fler kvinnor än män går vidare till jobb- och utvecklingsgarantin, dit arbetslösa kan anvisas till när tiden för etablering löper ut.

Gruppen har oftast inte tillräckliga kunskaper i det svenska språket för att fortsätta studera inom till exempel arbetsmarknadsutbildning, Vuxenutbildningen eller högskola. Oavsett utbildningsnivå så fördröjer det arbets- och utbildningsstarten. Ålder och högre utbildning påverkar ändå möjligheter till etablering på arbetsmarknaden. Yngre och högskoleutbildade har ofta både mer egen drivkraft och är mer attraktiv hos arbetsgivare. Den privata situationen påverkar också individens väg till jobb; bostad, ekonomi, hälsa och familj som är kvar i hemlandet.

Analys av målgruppen och matchning mot vår kommun

Analys av målgruppens sammansättning och behov

Önskad bransch	Ungefärligt antal		Utbildningsbehov	Annan relevant information t.ex. åldersspann eller genomsnittlig ålder
	Kvinnor	Män		
Städ	3	1	Lokalvård	25-64
Vård & oms	7	3	Service/vård	<25-50
Olika	12	17	Lokala korta spåret	25-64/ oklara, och kursbehov
Akademiska yrken	5	2	Akademiker	<25-64
Egenföret.	1		Kurs i företag	<25-50

I kartläggningen av målgruppen framkommer att kompetens och förutsättningar finns inom ovan nämnda branscher

Totalt	<25 år		25-50 år		>50 år		Yrken
	kvinnor	män	kvinnor	män	kvinnor	män	
5			1	2(*1)	2		Lokalvård
1	1						Sjuksköterska
2	1		1				Socionom
1		1	1				CNC
2		1	1				Kock
10		2	7	1			VÅRD
1			1				Advokat
1			1				Veterinär
2				1(*1)		1	Mekaniker
2				2			byggnadsarbetare
1						1	Svetsare
2			2				Köks/restaurangbiträde
1				1			Elektriker
1			1				Förskollärare
1				1			Avbytare/djurskötare
1						1	Bilvårdare
1			1				Barnskötare
3			1	1		1	Lärare
1			1				Eget företag
11			6	1	3	1	Oklart
Summa	2	4	25	10	5	5	

Målgruppens reella kompetens

Analys av målgruppens sammansättning och behov

Önskad bransch	Ungefärligt antal		Reell kompetens	Annan relevant information t.ex. åldersspann eller genomsnittlig ålder
	Kvinnor	Män		
Städ	2	1	Lokalvård	<25-64
Vård	7	4	Service/vård	<25-50
	9	10	Övriga	25-64/ oklara, och kursbehov
	2	1	Akademiker	<25-64
	8	4	Oklar	<25-64

De mest förekommande yrken i denna målgrupp är:

- Vård (10 st)
- Lokalvård (5 st)
- Service/hantverk (10 st)

Inom ovanstående yrken finns förvärvat kunskap som inte är formell. Många länder har inte krav på formell utbildning.

1.2 Lokala kompetensförsörjningsbehovet

Som underlag för kartläggning av det lokala kompetensförsörjningsbehovet har följande underlag använts: Arbetsförmedlingens prognoser för Vindelns samt Vindelns kommuns rekryteringsbehov 5 och 10 år framåt baserat på pensionsavgångar.

En sammanställning har gjorts nedan.

Kartläggning av det lokala behovet i kommunen och på de lokala företagen och hos kommunen på kort och lång sikt.

Analys av lokala kompetensbehov

Bransch	Behov av rekrytering (ungefärligt antal)		Yrke/ arbetsställe	Förkunskapskrav	Arbetsgivare
	Kort sikt	Lång sikt			
kommunkontoret	1	3	Ledning admin	Universitet	Vindelns kommun
kommunkontoret	1		Ledning ekonomi	Universitet	Vindelns kommun
vård		1	Ledning, Hälso	Universitet	Vindelns kommun
vård	3	2	Ledning, Äldre	Universitet	Vindelns kommun
skola	2	1	Rektor	Universitet	Vindelns kommun
skola	1		Ledning, Barn	Universitet	Vindelns kommun
kommunkontoret		1	Ledning, annan	Universitet	Vindelns kommun
kommunkontoret	1		Handlägg, överg	Universitet	Vindelns kommun
kommunkontoret		2	person/lön	Universitet	Vindelns kommun
kommunkontoret	3	1	Admin, överg	Universitet	Vindelns kommun
kommunkontoret	1		Admin, ek	Universitet	Vindelns kommun
socialtjänst		2	Admin, soc	Universitet	Vindelns kommun
skola	1	2	Admin, skol	Universitet	Vindelns kommun
vård	1		Distriksköt	Universitet	Vindelns kommun
vård	5		Sjuksköt	Universitet	Vindelns kommun
vård	1		MAS	Universitet	Vindelns kommun
vård	1		Undersköt, hem	Gymnasiet	Vindelns kommun
vård	12	10	Undersköt, äldr	gymnasiet	Vindelns kommun
vård	5	8	Vårdare, grupp	Gymnasiet	Vindelns kommun
vård	1		Vårdare, dag	gymnasiet	Vindelns kommun
vård	8	15	Vårdbit	kurs	Vindelns kommun
vård		1	Arbetsterapeut	Universitet	Vindelns kommun
vård		1	Sjukgymn	Universitet	Vindelns kommun
skola		1	Logoped	Universitet	Vindelns kommun
socialtjänst		1	Biståndshand	Universitet	Vindelns kommun
socialtjänst	1	2	Integrationshand	Universitet	Vindelns kommun
socialtjänst	2	3	socialarbete	?	Vindelns kommun
skola		1	Kurtor	Universitet	Vindelns kommun
skola	3	2	Lärare grund tid	Universitet	Vindelns kommun
skola	2	4	Lärare grund hög	Universitet	Vindelns kommun
skola	1		Lärare gymn	Universitet	Vindelns kommun
skola	1	4	Lärrar, prakt	Universitet	Vindelns kommun
skola	1		Spec.lärare	Universitet	Vindelns kommun
skola	3	2	specialpedag	Universitet	Vindelns kommun
Förskola	6	3	Förskollärare	Universitet	Vindelns kommun
förskola	5	6	Barnskötare	Gymn	Vindelns kommun
skola		6	Eleveassistent	?	Vindelns kommun
skola	1		Lärare kulturskola	Universitet	Vindelns kommun
bibliotek	1	2	Biblioass	Univers ?	Vindelns kommun
fritid		1	Fritidsledare	Gymn	Vindelns kommun
fritid		1	Badmästare	Universitet?	Vindelns kommun

Behov av rekrytering (ungefärligt antal)					
Bransch	Kort sikt	Lång sikt	Yrke/arbetsställe	Förkunskaper	Arbetsgivare
kommunkontoret	1		Miljöinspek	Universitet	Vindelns kommun
kommunkontoret	1		Ingenjör, dft	Universitet	Vindelns kommun
fastighet	1	1	Hantverkare	Gymn	Vindelns kommun
gatu och park		1	Fordonsförare	Gymn	Vindelns kommun
fatighetsbolaget		1	Vaktmästare	Gymn?	Vindelns kommun
brandman	1		Brandmästare	Universitet	Vindelns kommun
brandman	1	3	Brandman	Gymn	Vindelns kommun
kök	5	5	Kock	Gymn	Vindelns kommun
kök		1	Måltidspersonal	Gymn	Vindelns kommun

Baserat på arbetsförmedlingens statistik

	Behovet	YRKE	UTBILDNING/förkunskap	ARBETSGIVARE	
ekonomi		Revisor	Universitet	Vindeln	Viss behov
HR		Personl och HR	Universitet	Vindeln	Balans
bygg		Träarbetare	Gymn	Vindeln	Akut
bygg		Murare	Gymn	Vindeln	
bygg		Betongarbetare	Gymn	Vindeln	
bygg		Anläggningsarbetare	Gymn	Vindeln	
bygg		Golvläggare	Gymn	Vindeln	
bygg		Bygg, vent plåt	gymn	Vindeln	
bygg		Anlägg maskinför	gymn	Vindeln	
bygg		Grov bygg anl	gymn	Vindeln	
it		Mjukvaru systemutv	Universitet	Vindeln	
it		Systemtestare	universitet	Vindeln	
it		Systemadmin	universitet	Vindeln	
inköp		inköp o upphan	universitet	Vindeln	
inköp		inköp o order	Universitet ?	Vindeln	
säljare		butiksäljare	gymn	Vindeln	
kök		kockar	gymn	Vindeln	
kök		hovmäst/serv	gymn	Vindeln	
kök		Restur/kökbitr	gymn	Vindeln	
vård		Läkare	Universitet	Vindeln	
vård		Sjuksköt	universitet	Vindeln/kommun	
vård		Spec sjuk	universitet	Vindeln/kommun	
vård		Psykologer	universitet	Vindeln	
vård		Tandläkare	Universitet	Vindeln	
vård		Undersköt	Gymn	Vindeln/kommun	
vård		Vård	kurs	Vindeln/kommun	
fordon		Fordonsmek	gymn	Vindeln	
fordon		underhållsmek	gymn	Vindeln	
el		Elektriker	gym/universitet	Vindeln	
trädgård		Växtodlare	gymn	Vindeln	
förare		Förare jord/skog	gymn	Vindeln	
skola		Grundlärare	universitet	Vindeln/kommun	

Fritid		Fritidspedagog	Gymn	Vindeln/kommun
	Behovet	Yrke	Utbildning	Arbetsgivare
Skola		speclär/ped	universitet	Vindeln/kommun
Skola		studievägled	universitet	Vindeln/kommun
Skola		Elevassitent	gymn?	Vindeln/kommun
lokalvård		Lokalvård	kurs?	Vindeln
socialtjänst		Socialsekt	universitet	Vindeln/kommun
socialtjänst		Biståndshand	universitet	Vindeln/kommun
socialtjänst		behand/socalped	universitet/gymn	Vindeln/kommun
förskola		barnskötare	gymn	Vindeln/kommun
Vård		Vårdare/boende	gymn	Vindeln/kommun
Skola		Pers assist	kurs?/gymn	Vindeln/kommun
ingenjör		Civilingenjör	universitet	Vindeln
industri		Svetsare	gymn	Vindeln
industri		maskinop	gymn	Vindeln
industri		finnmekaniker	gymn	Vindeln
Bygg		maskinsnickare	gymn	Vindeln
industri		montör	gymn/?	Vindeln
industri		Handpaketer	kurs/gymn?	Vindeln
Post		Brevbärare	kurs/gymn?	Vindeln
Förare		bussförare	gymn/kurs	Vindeln
Förare		Lastbilförare	gymn	Vindeln
industri		CNC	gym	Vindeln
industri		Konstruktör	Univs	Vindeln
industri		Produktionstekniker	unv	Vindeln

Resultatet av den lokala kartläggningen visar att de branscher som uppges ha stora rekryteringsbehov finns främst inom välfärdssektorn. Lärare, barnskötare, sjuksköterska och undersköterska efterfrågas särskilt.

Yrkesgrupper såsom vårdbiträden, hemtjänstpersonal, personlig assistent och resurs/barnskötare till förskola, efterfrågas i allt högre utsträckning. Vårdsektorn attraherar både män och kvinnor ur målgruppen nyanlända.

Både kommunen och de lokala företagen har ett stort behov av högskoleutbildade i olika branscher.

I samband med inskrivning, kartläggning och inför etablering uppger arbetsförmedlare att kvinnor som saknar utbildning och yrkeserfarenhet. Gärna relaterar till barn och omsorg inför yrkesval. En utmaning blir att få lågutbildade att välja utbildning. Finna motivation och förstå att deras kunskaper och lämplighet kommer dem till gagn på den svenska arbetsmarknaden i framtiden.

Antalet utannonserade tjänster inom Vindelns kommun var 117 annonser under perioden 1/1 till september 2017. Arbetsförmedlingens siffror fram till september 2017 visar 453 lediga platser hos arbetsgivare geografiskt belägna inom Vindelns Kommun.

- Vård och omsorg 59
- Kock 2
- Maskinförare 1
- Universitetsutbildade 55

Bristyrken finns inom fler områden. Utifrån våra lokala kontakter med företagen i kommunen istället för annonseringar. Vi också det finns stora behov inom lokalvård. Behovet stort både inom kommunen och de lokala företagen av högskoleutbildade personer. För de lokala företagen finns även behov av personer med gymnasiekompetens.

2. Beskrivning av de lokala spåren

I kommunens strategiska plan för 2017-2019 är visionen att vi ska fortsätta utvecklingen av samarbetet mellan företagen och kommunen för att få fler människor i arbete samt att ge goda förutsättningar för företag att växa eller nyetablera sig i vår kommun. Vi ska även få flera ungdomar i Vindelns kommun att skaffa sig högskolekompetens. Vi ska strukturera, utöka och fördjupa samverkan med företagsorganisationen i kommunen och Arbetsförmedlingen och utarbeta modeller för hur vi tillsammans sätter utvecklingsagendan för vår kommun.

I planen finns strategiska mål. Ett av dessa är hög sysselsättning och mångsidigt näringsliv. De konkreta målen under detta övergripande mål är att Vindelns kommun ska genomsyras av en positiv attityd till företag genom att erbjuda bra och tillgänglig service och ha god beredskap för etableringar och genom utbildning, arbetsmarknadsåtgärder och ytterligare insatser som egen rekrytering bidra till att fler invånare finner vägar till egen försörjning.

Ett annat viktigt mål med bäring på arbetsmarknad är målet en effektiv och tillgänglig kommunal organisation kännetecknad av ett gott bemötande. Ett strategiskt område kopplat till detta mål är en kommun för alla som beskrivs enligt följande: Vår gemensamma utgångspunkt är att alla medborgares resurser är till nytta för kommunens tillväxt, och att det är en gemensam angelägenhet att skapa optimala villkor för allas möjligheter till självförsörjning. Detta ger alla nyanlända/kommun medborgare bäst förutsättningar att bygga en framtid i Sverige och Vindelns kommun. Nyanlända barn, kvinnor och män ska erbjudas ett effektivt stöd så att integrationen i det svenska samhället underlättas. Barnperspektivet ska alltid beaktas. Det är en aspekt som ska genomsyra samtliga nämnders arbete. Arbetet kommer att ske i samverkan med näringslivet, kommunen, arbetsförmedlingen och det lokala föreningslivet.

Utifrån kartläggning av det lokala kompetensbehovet och arbetssökandes sammansättning så presenteras nedan de lokala jobbspåren.

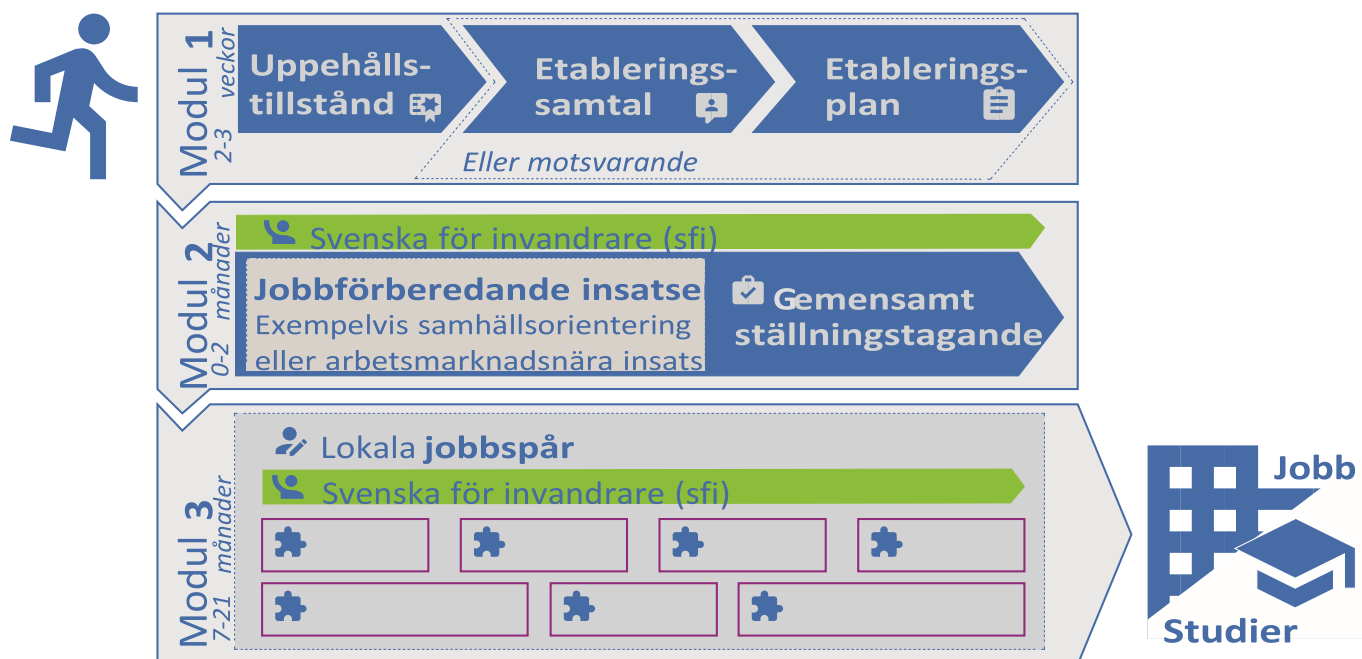
De spår som kommer att starta upp under 2018 är:

- Vård
- Service/hantverk
- Lokalvård

En beskrivning av insatser i spåren presenteras i respektive spår. SFI-undervisning och yrkesutbildning kommer ske samordnat och SFI-lärare och yrkesutbildning kommer i flera spår att samplaneras tillsammans.

Inför yrkesutbildningarna bör deltagarna studera SFI samt yrkessvenska som en förberedelse. Även **test och kartläggning** som ges genom Arbetsförmedlingen kan vara aktuellt innan inträde i

utbildning. Upplägget för spåren kommer följa den mall som finns att tillgå genom DUA (delegationen för unga och nyanlända till arbete) och insatserna beskrivs genom modulerna. Det är kommunen och Arbetsförmedlingen som tillsammans säkrar förberedande insatser och har ansvarig för dem.

Modul 1

I modul 1 är främst mest den lokala arbetsförmedlaren inkopplad för att ha det inledande planeringssamtalet och göra upp en plan för början av studier i SFI.

Modul 2

Den nyanlända har börjat SFI. Kartläggning är gjord av vilken utbildningsbakgrund, arbetslivserfarenhet och kompetenser som den nyanlända har och vilka förväntningar hen har på sitt liv i Sverige och Vindeln. Studiebesök genomförs på lokala företag med väl etablerade lokala ambassadörer som jobbar på arbetsplatsen och visar upp den lokala arbetsplatsen för den nyanlända på ett professionellt sätt. Deltagaren får en inblick vad olika typer av arbeten innebär och vad hen kan tänkas vilja jobba med i framtiden. Det kan bli flera studiebesök på olika typer av arbetsplatser, särskilt vid osäkerhet om vilken inriktning deltagaren kommer att ta under modul 3. Även praktik kan förekomma utifrån individens behov. Detta kommer att kopplas ihop med Arbetsförmedlingens olika tjänster och erbjudanden som t.ex. arbetsmarknadsutbildning, jobb sökande aktiviteter, kartläggning av arbetsförmåga och behov av anpassningar eller särskilda lokala samverkansprojekt som Arbetsförmedlingen deltar i. Tjänsterna via Arbetsförmedlingen kan i första hand erbjudas i Umeå men i vissa fall i även Vindeln eller på annan ort. Det är viktigt med kontinuerliga träffar mellan styrgrupp och arbetsgrupper under modul 2. Där kommer det att tas upp bland annat vilket kompetensförsörjningsbehov som finns inom kommunen men även företagen kommer att vara engagerade för att vara förberedda då de nyanlända kommer till deras arbetsplatser för studiebesök eller praktik under utbildningsinsatserna.

Vi har varit i kontakt med Region Västerbotten och Skolverket för att få tillgång till deras utbildningspaket och eventuella resurser inom utbildning. Här ser vi svårighet att hålla ihop insatserna det finns behov av en koordinator som är bryggan mellan Arbetsförmedlingen, SFI och det lokala företagen.

Modul 3

Nedan följer beskrivningar av de lokala spåren i Vindelns kommun. Eftersom vi har få personer i målgruppen kan vi inte räkna med att starta grupper i de olika spåren utan varje person får en individuell plan som kan infatta allt ifrån studiebesök, praktik, arbetsträning, olika utbildningsinslag osv. Här har vi hela spektrat av Arbetsförmedlingens insatser samt kommunens insatser att använda oss av. Det gemensamma ställningstagandet under modul 2 är ett viktigt möte för att stämma av planeringen inför starten på modul 3.

2.1 Lokalt spår vård- och omsorg

Svenskundervisning pågår under hela modul 3. Den lagstadgade SFI-undervisning är en 15 timmar i veckan. Svenskundervisningen är integrerad i yrkesutbildningen som består av flera steg utifrån utbildningsbakgrund. För att kunna gå vårdbiträdesutbildning krävs att man har färdigställt SFI kurs D det finns inga andra förkunskaper. Deltagarna studerar vård och omsorgsutbildning via vuxenutbildningen enligt branschens krav på utbildning som motsvarar 1500 poäng.

1. Praktik, yrkessvenska och SFI
2. Vårdbiträde (när är förhandlingen är klar)
3. Undersköterska
4. Fördjupningsområden undersköterska

Utbildningen inom vård- omsorgsspåret kan liknas vid olika steg där det finns olika möjligheter och inriktningar. I dagsläget finns inte yrkeskategorin vårdbiträde färdigförhandlat med fackförbundet, men ett arbete på central nivå bevakas. Spåret kommer att variera beroende på personens utbildningsnivå, språkfärdigheter och tidigare erfarenheter. Tänka arbetsgivare är Vindelns Kommun och andra företag som har behov av vård- och omsorgspersonal.

Kontakt person: Liza Wikström, Vindelns kommun

2.2 Lokalt spår service/hantverk

Svenskundervisning pågår under hela modul 3. Den lagstadgade SFI-undervisning är en 15 timmar i veckan. Svenskundervisningen är integrerad i yrkesutbildningen. Yrkesutbildning består av flera steg utifrån utbildningsbakgrund. Detta spår kan infatta så många olika utbildningar att det är svårt och det blir därför svårt att beskriva spåret i detalj. Även denna utbildning kommer att vara uppdelad i olika steg och vara individanpassad.

1. Praktik, yrkessvenska och SFI
2. Validering
3. Yrkesutbildning

Utbildningen inom service/hantverk kan liknas vid olika steg där det finns olika möjligheter och inriktningar. Anpassningar sker på individnivå för nyanlända personer med tidigare yrkeskunskaper som kan få en utbildning eller praktik för att komma sig vidare till arbete eller studier. Tänka arbetsgivare är företag som har behov av hantverkare eller servicepersonal. Fokus här är att hitta rätt person till rätt företag.

Kontakt person: Tommy Jonasson, Arbetsförmedlingen

2.3 Lokalt spår lokalvård

Svenskundervisning pågår under hela modul 3. Den lagstadgade SFI-undervisning är en 15 timmar i veckan. Svenskundervisningen är integrerad i yrkesutbildningen. Yrkesutbildning består av flera steg utifrån utbildningsbakgrund. Detta spår kan infatta så många olika utbildningar att det är svårt och det blir därför svårt att beskriva spåret i detalj. Även denna utbildning kommer att vara uppdelad i olika steg och vara individanpassad.

1. Praktik, yrkessvenska och SFI
2. Validering
3. Yrkesutbildning

Utbildningen inom lokalvård kan liknas vid olika steg där det finns olika möjligheter och inriktningar. Anpassningar sker på individnivå för nyanlända personer med tidigare yrkeskunskaper som kan få en utbildning eller praktik för att komma sig vidare till arbete eller studier. Inom spåret kommer Arbetsförmedlingen och Samhall fördjupa samarbetet runt målgruppen nyanlända. Tänka arbetsgivare är Samhall och andra städföretag som verkar på orten.

Kontakt person: Tommy Jonasson, Arbetsförmedlingen

3. Beskrivning av hur verksamheten i samverkan ska bedrivas och organiseras

Vindelns Kommun och Arbetsförmedlingen har under 2017 kommit överens om ett gemensamt mål att korta etableringstiden för nyanlända. Arbetet leds av en styrgrupp genom kommundirektören, Arbetsförmedlingens chef, företagarföreningens lokala representant, fackliga organisationer (Kommunal och IF metall), biträdande socialchef och förvaltningschef från barn och utbildningsnämnden. Andra strategiska funktioner i kommunen deltar också. Det finns en koordinator som samordnar uppdrag från styrgruppen och också utvecklar insatser för att nå målen.

Vindelns Kommun och Arbetsförmedlingen har inte tecknat någon överenskommelse för de unga som många andra kommuner i Sverige gjort. Vi kommer att jobba vidare med detta och hoppas kunna söka medel för att hitta metoder och arbetssätt just för denna målgrupp.

Vindelns gick med i Samordningsförbundet Umeåregionen 2016 och har idag en fungerande beredningsgrupp (BEAS) för människor 16-64 år som är långt ifrån arbetsmarknaden och har kontakt med flera aktörer. Syftet är stegförflyttning fram till arbete eller studier. Parterna i samordningsförbundet är kommunen, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och landstinget. En partssammansatt styrgrupp

för beredningsgrupperna i Vindeln, Vännäs, Nordmaling, Robertsfors följer upp samverkan. I BEAS träffas handläggarna två gånger i månaden, där de lyfter nya ärenden och följer pågående ärenden. Koordinatören håller i samordningen av mötena, ser till att processerna fortlöper, rapporterar till och från styrgruppen.

Vindeln har även en Lokal överenskommelse om samverkan kring nyanländas introduktion, LÖK, där parterna är kommunen, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, landstinget och Migrationsverket. De nyanlända skriver på ett medgivande som gör att berörda parter får samråda kring frågor rörande gruppen.

När vi går in i DUA runt nyanländas etablering kommer vi att samordna de individriktade funktionerna i BEAS och LÖK, d v s koordineringen runt individerna och följet av deras processer kommer följas på samma vis som vi arbetar idag i BEAS. På samma mötestillfällen som vi går igenom BEAS-deltagare kommer vi gå igenom och följa upp DUA-deltagarna. De flesta handläggarna är desamma, möjligen kommer vi att dela mötet i halvtid för att några handläggare går och andra tillkommer. Styrningen kommer vara densamma som förut; en styrgrupp som håller i LÖK, en styrgrupp som håller i BEAS och en styrgrupp som håller i DUA, för att säkerställa att alla sakfrågor bevakas. För individerna blir processen sammanhållen och anpassad och frågeställningar som kan komma upp fångas och lyfts uppåt till rätt styrgrupp.

Det rör sig om så få människor i det olika spåren så att varje enskild individ kommer att få en individuell anpassning av sitt spår.

Beslut som berör insatser eller lokala spår som finns med i överenskommelsen kommer i första hand ske genom att varje kontaktperson eller ansvarig för insats i samverkan har till uppgift att bilda lämpliga arbetsgrupper för att få det löpande arbetet med respektive insats eller spår att fungera på bästa sätt. Detta kan innebära att det i vissa fall är lämpligt att ha en och samma arbetsgrupp för flera spår om det är samma personer involverade. När det krävs beslut på en mer övergripande nivå ska frågor lyftas till en operativ styrgrupp där förvaltningschefer i de olika berörda förvaltningarna samt Arbetsförmedlingen sitter med för att kunna ta beslut. Gruppen kan även ge uppdrag till de koordinatörer i syfte att utveckla och samordna arbetet för insatserna och spåren som sker i samverkan. Andra chefer eller medarbetare kan adjungeras vid behov.

Koordinatören arbetar på uppdrag från styrgrupperna där Arbetsförmedlingen har ett fortsatt viktigt uppdrag i att säkra kontakt med arbetsgivare kopplat till spåren. Vid behov av utveckling av nya spår eller insatser kopplat till målgruppen ungdomar 16-24 samt nyanlända i etableringen kan koordinatören ges i uppdrag att undersöka förutsättningar för ställningstaganden. Implementering och genomförande sker sedan i ordinarie linjeorganisation. En mer ingående rollbeskrivning där ansvar och mandat framgår för de olika styrgrupperna samt koordinatörers uppdrag behöver arbetas fram av berörda i grupperna. Rollbeskrivningen är inte färdig i dagsläget. Det behöver även kommuniceras ut i respektive organisation till chefer och medarbetare.

UNGDOM

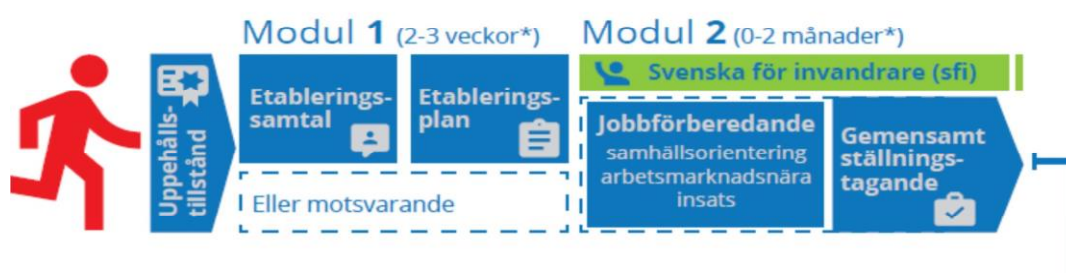
VÅRD

SERVICE

LOKALVÅRD

Strukturen för grupperna är tänkt enligt ovan. Det ska finnas en styrgrupp och en arbetsgrupp i respektive spår. I ungdomsgruppen kommer vi att söka pengar för utveckling då vi ser att där finns många utvecklingsmöjligheter

3.1 Processen kring individerna

Arbetsprocesserna runt den enskilde följer en mall som erhållits från delegationen. Processen följer samma upplägg som idag. Modul 1: Arbetsförmedlingen jobbar med planeringssamtal och deltagarnas planering och beslut för påbörjan av SFI i modul 2.

Modul 2: Den nyanlända har börjat SFI. Kartläggning är gjord av vilken utbildningsbakgrund, arbetslivserfarenhet och kompetenser som den nyanlända har och vilka förväntningar hen har på sitt liv i Sverige och Vindeln. Studiebesök genomförs på lokala företag med väl etablerade lokala ambassadörer som jobbar på arbetsplatsen och visar upp den lokala arbetsplatsen för den nyanlända på ett professionellt sätt. Deltagaren får en inblick vad olika typer av arbeten innebär och vad hen kan tänkas vilja jobba med i framtiden. Det kan bli flera studiebesök på olika typer av arbetsplatser, särskilt vid osäkerhet på vilken inriktning deltagaren kommer att ta under modul 3. Även praktik kan förekomma utifrån individens behov. Detta kommer att kopplas ihop med Arbetsförmedlingens olika tjänster och erbjudanden som t.ex. arbetsmarknadsutbildning, jobb sökande aktiviteter, kartläggning av arbetsförmåga och behov av anpassningar eller särskilda lokala samverkansprojekt som Arbetsförmedlingen deltar i. Dessa tjänster via Arbetsförmedlingen kan i första hand erbjudas i Umeå men också i vissa fall i Vindeln eller på annan ort. Det är viktigt med kontinuerliga träffar mellan styrgrupp och arbetsgrupper under modul 2. Där kommer det att tas upp bland annat vilket kompetensförsörjningsbehov det finns inom kommunen men även företagen kommer att vara engagerade för att vara förberedda då de nyanlända kommer till deras arbetsplatser för studiebesök eller praktik under utbildningsinsatserna.

I denna modul görs det en bedömning huruvida det finns behov för den enskilda att gå en utbildning eller inte eller om den redan fått arbete eller gå in i ett spår.

Modul 3: Utifrån gemensamt ställningstagande börjar den nyanlända i ett lokalt spår som är individanpassat. Det kan innebära t ex praktik på ett företag, validering av tidigare kunskaper, start av utbildning, praktik på företag. Det kan också innebära fortsatta studier inom SFI och språkträning, längre praktik för att komma framåt i språket, studiebesök på olika arbetsplatser eller praktik. När

modul 3 är slut ska den nyanlände vara klar för arbete eller studier. Så för en person i vårdspåret kan det innebära att hen hunnit gå utbildningen till vårdbiträde eller att hen har sådana kunskaper att hen kan påbörja utbildningen till vårdbiträde direkt efter modul 3.

3.2 Hälsöfrämjande arbetssätt samt jämställdhet

I etableringsprocessen kommer hälsöfrämjande levnadssätt att belysas utifrån flera olika perspektiv. Den största hälsoeffekten är att flera får arbete och eller studier så snart som möjligt. Att få bli en del av en helhet och få ett nätverk gör att individerna mår mycket bättre. Vindelns kommun är ett litet samhälle med ett välfungerande civilt samhälle med allt från sport, natur, studieförbund, vilket bord underlätta för personer att få kontakter och hitta ett nätverk.

I Vindelns Kommun har vi ett integrationsråd, språkcafé, vän i Vindeln för att hjälpa till med integrationen i vårt samhälle.

I vår satsning på jämställdhet har vi jobbat med att försöka få in män i vårdröken och kvinnor till våra industrier. Våra lokala företag har jobbat mycket med jämställdhet och även uppmärksamats för detta nationellt. Detta är något vi kommer att fortsätta att arbeta med, goda ambassadörer på arbetsplatserna och informationsspridning. I Vindelns Kommuns strategiska plan 2017-2019 står det följande om jämställdhet och hälsa; Vi arbetar med medarbetarskap, chefskap, mångfald, hälsa, jämställdhet, ledarskap och god arbetsmiljö. Dessa områden omfattas av planer på en nedbruten nivå som revideras och följs upp. För att kunna underlätta för kompetensförsörjningen inom verksamheterna, men även för att öka tryggheten för de anställda och skapa en bättre arbetsmiljö, ska vi se över andelen timanställningar och andelen tillsvidareanställda. Insatser ska göras för minska sjukskrivningstalen genom att identifiera, analysera och diskutera problemen samt genom att ta fram en åtgärdsplan. Vi arbetar tillsammans med våra fackliga parter med förebyggande arbete, snabba och aktiva arbetsmiljö- och rehabiliteringsåtgärder, delaktighet, inflytande, värderingar och värdegrund.

Kommunen ska arbeta för att skapa en säker och trygg miljö samt arbeta med folkhälsa. Särskilt viktiga är förebyggande insatser i barn och ungdomars uppväxtvillkor: tobak, alkohol, narkotika, doping och spel. Kommunen ska främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa samt verka för miljöer som underlättar vardagsmotion.

Regeringen har gett Arbetsförmedlingen i uppdrag att bidra till ökad jämställdhet mellan kvinnor och män. Kvinnor och män ska ha tillgång till förmedlings- och programverksamheten på samma villkor. Det arbetet sker genom strategin jämställdhetsintegrering. Det innebär att ett jämställdhetsperspektiv integreras i alla led av planering, beslutsfattande, utförande och uppföljning av Arbetsförmedlingens verksamhet, eftersom jämställdhet mellan kvinnor och män skapas i det dagliga arbetet.

Regeringen har också gett Arbetsförmedlingen i uppdrag att öka andelen utrikesfödda kvinnor som arbetar eller studerar. Som ett led i det arbetet har Arbetsförmedlingen tagit fram en handlingsplan med ett stort antal aktiviteter.

Arbetsförmedlingens arbete med jämställdhet ska vara en del i arbetet med DUA i Vindelns kommun.

3.3 Uppföljning

Vi kommer att arbeta med samma modell som vi har i BEAS eftersom det är en metod som fungerar bra och är enkel för att kunna följa processen för deltagarna. Dessutom har vi bäring uppåt till styrgrupper som kan hjälpa till att lösa ut strukturella frågor och problem som kan uppstå. Vi har tillgång till tre olika styrgrupper (BEAS, DUA och LÖK) som på detta vis kommer att samordnas effektivt.

Parterna åtar sig att följa upp den fördjupade samverkan. Kommunen ansvarar för att löpande registrera deltagarnas aktiviteter under tiden i kommuninsats. Under förutsättning att det systemstöd för uppföljning av unga som utvecklas av Arbetsförmedlingen i samverkan med SKL och DUA, också kommer att omfatta målgruppen nyanlända, ges kommunerna möjlighet att ansluta också de verksamhetssystem som då kan bli aktuella, till det gemensamma systemet. Vindelns kommun har fått statsbidrag för systemstödet. Vi har ännu inget inrättat datoriserat uppföljningssystem.

4. Identifierade utvecklingsbehov 2018

- Utveckla insatserna (inom modul 2)
- Jobba vidare med spåren och utveckla dem vidare. Eventuellt titta på några flera spår utifrån vad våra lokala företag har för behov.
- Utveckla ambassadörer på arbetsplatserna och utbilda dem
- Utveckla handledare för praktik och utbilda dem
- Öka kontakten med fler företag
- Fortsatt utveckla samarbetsformerna mellan olika aktör

5. Unga nyanlända 16-24 år

Vindelns kommun har ingen egen gymnasieskola. Eleverna får åka till en annan kommun för att gå gymnasium. Däremot bedriver kommunen en egen språkintröduktion. Vårt mål är att alla ungdomar ska efter avslutad språkintröduktion gå vidare till ett nationellt gymnasieprogram den kommunala vuxenutbildningen för att få gymnasium kompetens. Vi söker medel till projekt för att utveckla metoder och rutiner för denna grupp.

5.1 Språkintröduktionsprogrammet

Språkintröduktion är mer individanpassad än grundskolan; målgruppen har bredare och mer specifika behov. I elevgruppen finns elever som ännu inte blivit behöriga och som behöver vägledning för att hitta rätt program att välja, vid senare tillfälle som motsvarande sätt som i grundskolan. Det handlar också om elever som står både en bit från behörighet till gymnasium och från en yrkeskompetens, och som behöver vägledning för att hitta en väg in i ett arbetsliv. Det finns även elever med mycket kort bakgrund i Sverige som behöver en intröduktion till utbildningssystem och arbetsliv innan vägledning likt ovan kan börja. Allt detta kräver en mycket mer individinriktad studie- och yrkesvägledning, där alla inblandade (SYV, lärare, rektor, KAA med flera) har en uppgift och ett ansvar. Samtliga insatser som görs inom området ska finnas med i den löpande dokumentationen för eleven. Dessa elever kan också vara de som går direkt till gymnasiet efter språkintrö eller till den kommunala vuxenutbildningen.

Kommunen har ansvar för ungdomar som är under 20 år och inte uppfyllt sin skolplikt på grundskolan. Vindelns Kommun strävar till att alla ungdomar ska gå ett nationellt program och eller hitta ett arbete som passar individen. Vindelns kommun måste ha en ändamålsenlig organisation för dessa ungdomar och en tydlig ansvarsfördelning och en handlingsplan. Kommunen måste samverka mellan olika aktörer inom ramen för aktivitetsansvaret. Rutiner kommer att tas fram angående denna målgrupp och läggs in i överenskommelsen då dessa rutiner och metoder är framtagna. Alla berörda parter är medvetna om att detta jobb är viktigt och att vi måste färdigställa rutiner och metoder för gruppen. Vi söker projektmedel för att kunna arbeta fram detta. Tyvärr var Vindelns Kommun och Arbetsförmedlingen ej med och upprättade den förra DUA överenskommelsen därför har vi brister i arbetsgången runt målgruppen men vi tar tag i det och jobbar vidare med denna fråga.

5.2 Identifierade utvecklingsbehov 2018

Vindelns Kommun söker pengar för att utveckla arbetet med målgruppen unga i ett bredare perspektiv, alltså alla unga. Vi jobbar med att ta fram metoder, handlingsplan, riktlinjer och kunna på så vis implementera detta i den ordinarie verksamheten och samordna det i överenskommelse med Arbetsförmedlingen.

- Utveckla ungdomsinsatserna 16-24 år, få till ett projekt för denna grupp och söka pengar
- Utveckla samarbete mellan olika aktörer
- Ta fram tydliga rutiner och metoder
- Jobba fram sömlösa övergångar för elever i språkintrö över till gymnasium och eller vuxenutbildningen.